

Algemeen crisisplan Bpf Foodservice

1.1 Inleiding

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen (hierna: Bpf Foodservice) heeft, als onderdeel van de beschrijving van de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem, in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het fonds een crisisplan opgenomen. In het crisisplan maakt het bestuur vooraf, duidelijk hoe het om zal gaan met mogelijke situaties die het realiseren van de primaire doelstelling van het pensioenfonds in gevaar (zouden kunnen) brengen.

Onderdeel van het crisisplan is een financieel crisisplan. De verplichting hiervoor is wettelijk verankerd in artikel 145 van de Pensioenwet. Het financieel crisisplan is een beschrijving van maatregelen die het fonds op korte termijn zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad zich bevindt onder of zeer snel beweegt richting kritieke waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt.

1.2 Doelstelling pensioenfonds

Het primaire doel van het pensioenfonds, in het kader van dit crisisplan, is het waarborgen van de continuïteit gericht op het:

- instandhouden van de bestuurlijke en operationele activiteiten, waaronder het;
- voortzetten van lopende uitkeringen, incl. starten en stoppen van uitkeringen, en;
- instandhouden van de financiële opzet met als (minimale) primaire doel het in standhouden van de nominale pensioenaanspraken.

Daarnaast heeft het pensioenfonds de ambitie om de pensioenaanspraken van zowel de actieven als de inactieven jaarlijks aan te passen aan de prijsontwikkeling. Dit is het secundaire doel van het pensioenfonds. (zie onderdeel C)

Het crisisplan richt zich op de wijze waarop het pensioenfonds haar primaire doelstelling kan nakomen.

1.3 Inwerkingtreding crisisplan

Het crisisplan treedt in werking indien en zodra één of meerdere signaalwaardes buiten de door het bestuur vastgestelde risicobereidheidsgrenzen geraakt zijn of op (zeer) korte termijn dreigen te raken, dan wel als het bestuur hiertoe besluit.

1.4 Middelen en inzet

Het pensioenfonds kent een aantal middelen die het ten tijde van een crisis in kan zetten:

- I. De noodprocedure
- II. Het crisisteam
- III. Het financieel crisisplan

1.4.1 De noodprocedure

De Code Pensioenfondsen (norm 4) schrijft voor dat pensioenfondsen een noodprocedure voor spoedeisende situaties formuleren.

De noodprocedure is een procedure die ingezet kan worden in spoedeisende situaties waarover uiterlijk binnen 48 uur een besluit of actie op dient te zijn genomen. De noodprocedure is verder uitgewerkt in Deel A: Noodprocedure bij spoedeisende situaties.

1.4.2 Het crisisteam

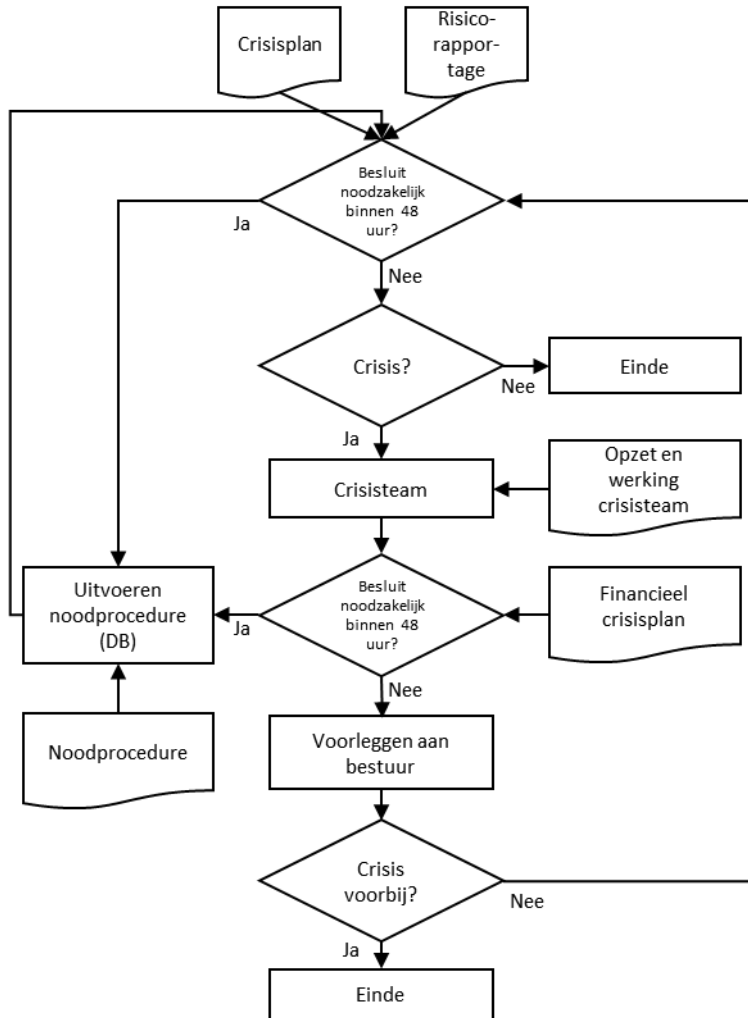
Op het moment dat de primaire doelstelling van het pensioenfonds in gevaar dreigt te komen, maar de noodprocedure hoeft niet ingeroepen te worden of de spoedeisende besluiten conform de noodprocedure, zijn genomen, kan het bestuur er toe overgaan een crisisteam in te stellen. Opzet en werking van het crisisteam zijn beschreven in Deel B: Opzet en werking crisisteam.

1.4.3 Het financieel crisisplan

Het financieel crisisplan geeft richting indien en zodra het fonds in een financiële crisis dreigt te raken of is geraakt. Het financieel crisisplan kan zowel gebruikt worden tijdens de noodprocedure (alhoewel het nemen van de in het financieel crisisplan beschreven maatregelen meestal meer dan 48 uur in beslag nemen), als in het crisisteam, als door het bestuur. Het financieel crisisplan is beschreven in Deel C: Financieel crisisplan.

1.5 Stroomschema crisisplan

Besluitvormingsproces ten tijde van crisis

1.6 Jaarlijkse toetsing actualiteit crisisplan

Het crisisplan maakt onderdeel uit van de ABTN. Het bestuur toetst eenmaal per jaar, bij de jaarlijkse actualisering van de ABTN, of het crisisplan nog voldoende actueel is. Daarnaast kan het bestuur het crisisplan gedurende het jaar aanpassen.

1.7 Vaststelling

Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen

KvK 41151419

www.bpffoodservice.nl

AZL N.V. verzorgt de administratie:

Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen

T 088 - 116 2000

E info@bpffoodservice.nl

Het algemeen crisisplan is in werking getreden per 10 maart 2016 en laatstelijk gewijzigd per 16 december 2021.

Aldus vastgesteld door het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen te Utrecht, d.d..

.....
N. Passchier
Werknemersvoorzitter

.....
G. Flaming
Plv. Werkgeversvoorzitter

Deel A: Noodprocedure bij spoedeisende situaties

1.1 Spoedeisende situaties

Het bestuur is van mening dat spoedeisende situaties al dan niet als zwaarwegend kunnen worden ingeschaald.

1.1 Definitie

Spoedeisende situaties zijn door het bestuur gedefinieerd als zaken waarover uiterlijk binnen 48 uur een besluit of actie op dient te zijn genomen.

1.2 Procedure

Daarbij is het bestuur van mening dat spoedeisende situaties in principe door het dagelijks bestuur dienen te worden afgehandeld. Zij zullen in gezamenlijk overleg, dan wel via telefonisch of e-mail contact, besluiten nemen om tot afhandeling van de spoedeisende situatie te komen. Direct na de afhandeling van de situatie zal het dagelijks bestuur de overige bestuurders informeren over de ontstane situatie en de wijze waarop deze is afgehandeld. Dit geschiedt bij voorkeur per e-mail, waarna de andere bestuurders per e-mail of telefonisch om nadere informatie kunnen vragen. De afhandeling van een spoedeisende situatie wordt in de eerstvolgende bestuursvergadering ook besproken, zodat de besluitvorming kan worden gedocumenteerd en de werkwijze kan worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Besluiten die op grond van deze procedure worden genomen hebben een voorlopig karakter tot het moment dat deze door het bestuur formeel zijn bekrachtigd.

Indien een spoedeisende situatie niet door het dagelijks bestuur kan worden afgehandeld omdat één of beide leden van het dagelijks bestuur niet beschikbaar zijn, zullen één of twee plaatsvervangers in de zin van de statuten bij de afhandeling betrokken worden. De werkwijze ná afhandeling van de situatie is vervolgens gelijk aan de hiervoor beschreven werkwijze.

1.1 Mogelijke situaties

Voor wat betreft spoedeisende situaties is onderstaand een (niet limitatieve) opsomming van mogelijke situaties opgenomen.

Financiële crisis

Naar aanleiding van eigen waarnemingen met betrekking tot de ontwikkelingen op de financiële markten of op grond van signalen van andere bestuurders, de beleggingsadviseur, de custodian of de vermogensbeheerder zoekt het dagelijks bestuur contact met de beleggingscommissie. Bij voorkeur wordt de gehele beleggingscommissie bij deze situatie betrokken, als dat niet mogelijk blijkt kan het dagelijks bestuur ook zelfstandig handelen.

In overleg met de vermogensbeheerder wordt de situatie voor het pensioenfonds beoordeeld en wordt bekeken of en zo ja welke besluiten door het dagelijks bestuur en de leden van de beleggingscommissie dienen te worden genomen. Indien de tijd het toelaat worden ook de overige bestuurders in de besluitvorming betrokken. Een en ander geschiedt bij voorkeur door communicatie via e-mail, zodat een en ander gedocumenteerd wordt. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor deze communicatie.

Liquiditeitsproblemen

Liquiditeitsproblemen worden hier gezien als het ontoereikend zijn van de liquide middelen (en eventuele kredietlijnen) om de uitbetaling van de pensioenen en de betaling van facturen te kunnen verrichten.

Ontoereikende verhandelbaarheid beleggingen

Een van de oorzaken voor een dergelijk liquiditeitsprobleem zou kunnen zijn gelegen in een ontoereikende liquiditeit (verhandelbaarheid) van de beleggingen van het pensioenfonds. In dat geval wordt naar de hiervoor beschreven werkwijze bij een financiële crisis verwezen.

Liquiditeitstekort als gevolg van procedure premie-afroaming

In het geval dat sprake is van een tekort op de rekeningen van Bpf Foodservice die ontstaat als gevolg van een 'hiaat' in de procedure premie-afroaming wordt verwezen naar de procedure 'Financiële stromen en procuratie Bpf Foodservice, onderdeel 4 procedure liquiditeitstekort' die is opgenomen in bijlage 3 van de ABTN.

Coördinatie en communicatie

In een situatie waarbij er onvoldoende liquide middelen zijn om de pensioenen uit te betalen en facturen te betalen, zal het dagelijks bestuur het eerste aanspreekpunt zijn om, in samenspraak met de pensioenuitvoeringsorganisatie, oplossingen te zoeken om een dergelijke spoedeisende situatie op te lossen.

Als de liquiditeitsproblemen tot gevolg hebben dat de pensioenuitkeringen meer dan 5 werkdagen vertraagd raken, worden de pensioengerechtigden via een spoedmailing van het pensioenfonds hierover geïnformeerd. Het dagelijks bestuur zoekt tevens zo spoedig mogelijk contact met de bestuurder die namens de pensioengerechtigden in het bestuur zit en betreft deze bij de besluitvorming rondom deze situatie.

Als de liquiditeitsproblemen tot gevolg hebben dat de betaling van facturen meer dan 5 werkdagen na de vervaldatum vertraagd raken, worden de dienstverleners per e-mail door het pensioenfonds hierover geïnformeerd. Het dagelijks bestuur zoekt tevens zo spoedig mogelijk contact met de voorzitter van de commissie uitbesteding en risicomanagement en betreft deze bij de besluitvorming rondom deze situatie.

Indien de tijd het toelaat worden de overige bestuurders uiteraard ook in de besluitvorming betrokken. Een en ander geschiedt bij voorkeur door communicatie via e-mail, zodat een en ander gedocumenteerd wordt. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor deze communicatie.

Plotseling overlijden van meerdere bestuurders

Bij het plotseling wegvallen van meerdere bestuurders, zullen de overige bestuurders zich op zo kort mogelijke termijn door middel van een (telefonische) vergadering beraden over de ontstane situatie. Voor zover mogelijk ligt het initiatief voor een dergelijke vergadering bij de leden van het dagelijks bestuur.

In de betreffende vergadering zal worden bekeken in hoeverre het besluitvormingsproces ontwricht is geraakt, welke bestuurlijke lacunes er zijn ontstaan en welke acties in gang

moeten worden gezet om het pensioenfonds bestuurbaar te houden.

De Nederlandsche Bank, als toezichthouder op het fonds, zal zo kort mogelijk na het ontstaan van deze situatie worden geïnformeerd en ook in kennis worden gesteld van de bevindingen en besluiten uit de genoemde vergadering.

(Natuur)ramp

Indien zich een (natuur)ramp voordoet, waarbij het vermoeden bestaat dat daar ook deelnemers van Bpf Foodservice slachtoffer van zijn geworden, zal het dagelijks bestuur contact opnemen met de pensioenuitvoeringsorganisatie en in gezamenlijk overleg bezien welke acties noodzakelijk zijn. Het dagelijks bestuur zal de overige bestuurders informeren over de afspraken die gemaakt zijn.

In geval van besluiten die moeten worden genomen, worden de overige bestuurders daarbij betrokken mits dit de afhandeling van de situatie niet in ongewenste mate vertraagt. Als de situatie geen vertraging duldt en het dagelijks bestuur besluiten moest nemen zonder dat overleg met de overige bestuurders mogelijk was, worden de overige bestuurders direct na de afhandeling van de situatie door het dagelijks bestuur geïnformeerd over de (afhandeling van de) ontstane situatie. Dit geschiedt bij voorkeur per e-mail, waarna de andere bestuurders per e-mail of telefonisch om nadere informatie kunnen vragen.

Voor zover noodzakelijk worden alle bij het fonds betrokken partijen zoals de toezichthouders (DNB en de AFM) de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan zo spoedig geïnformeerd over de ontstane situatie en de gekozen aanpak.

Deel B: Opzet en werking crisisteam

1.1 Opzet crisisteam

1.1.1 Inwerkingtreden crisisteam

Het crisisteam wordt ingesteld in die situaties waarbij één van de primaire doelstellingen van het fonds in gevaar dreigt te komen door een dusdanige snelle aaneenschakeling van gebeurtenissen waardoor de risicobereidheidsgrenzen van het fonds op één of meerdere onderwerpen doorbroken zijn of dreigen te raken en wat niet binnen de op dat moment geldende vergaderplanning kan worden opgevangen en/of waarbij een multidisciplinaire aanpak van de gebeurtenissen naar verwachting noodzakelijk is.

Het verzoek tot instelling van een crisisteam kan onder meer worden gedaan door bestuursleden, sleutelfunctiehouders, medewerkers van het pensioenfonds, toezichthouders en functionarissen van uitvoeringspartners. Het verzoek wordt gedaan aan het bestuur, dan wel, indien de noodprocedure van kracht is, aan het dagelijks bestuur. Het bestuur, dan wel dagelijks bestuur, besluit binnen 48 uur na ontvangst van het verzoek over het instellen van een crisisteam en de samenstelling.

Het crisisteam is een tijdelijke werkgroep.

1.1.2 Samenstelling

Het crisisteam bestaat in beginsel uit de volgende functionarissen:

- een lid van het dagelijks bestuur;
- de voorzitters van de AIC, PC, CC en BMC;
- de sleutelfunctiehouder risicobeheer;
- de bestuurssecretaris

Het crisisteam bestaat uit minimaal 3 bestuursleden *en maximaal 5 bestuursleden*. Het bestuur kan besluiten als de situatie hierom vraagt, de samenstelling van het crisisteam wijzigen. Een functionaris kan slechts in één hoedanigheid plaats nemen in het crisisteam. Het bestuur wijst in dat geval andere leden aan. Het crisisteam kan door het bestuur aangevuld worden met functionarissen van buitenaf (adviseurs, externe leden).

1.1.3 Ontbinding van het crisisteam

Het crisisteam wordt ontbonden wanneer de risico's die de primaire doelstellingen van het fonds bedreigen zijn weggenomen of weggevallen, dan wel wanneer de korte termijn-bedreiging een lange termijn-bedreiging is geworden, dan wel de primaire doelstellingen zijn gewijzigd zodanig dat de risico's geen bedreiging meer vormen, dan wel op verzoek van het bestuur, dan wel op eigen verzoek. Het besluit tot ontbinding wordt genomen door het bestuur.

1.2 Werking crisisteam

1.2.1 Frequentie van bijeenkomen

Na de instelling van het crisisteam, komt het crisisteam zo spoedig mogelijk bij elkaar voor de eerste vergadering. Het crisisteam komt in beginsel éénmaal per week bijeen, tenzij het crisisteam hiertoe anders beslist.

1.2.2 Wijze van bijeenkomen

Het crisisteam kan op verschillende wijzen bijeenkomen, afhankelijk van de situatie. In verband met het acute karakter en de hoge frequentie van bijeenkomen, is (video)bellen, indien beschikbaar, in eerste aanleg de voorkeursmethode. Het crisisteam kan anders beslissen.

1.2.3 Voorzitter

In eerste aanleg vervult het lid van het DB de voorzittersrol. Het crisisteam kan anders beslissen.

1.2.4 Plaats in de organisatie

Het crisisteam is in eerste aanleg een tweedelijns werkgroep binnen de "three-lines-of-defense"-opzet. Het bestuur kan anders besluiten.

1.2.5 Mandaten en beslissingsbevoegdheid

Het crisisteam heeft in eerste aanleg geen mandaten en geen beslissingsbevoegdheid. Het bestuur kan anders besluiten. Voor spoedeisende besluiten kan eventueel gebruik gemaakt worden van de noodprocedure (Deel A).

1.2.6 Taken en verantwoordelijkheden

Het crisisteam heeft in ieder geval de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- Analyse van de situatie;
- Monitoring van de ontwikkeling van de situatie;
- In kaart brengen van (nieuwe) risico's en bestaan en werking van (nieuwe) beheersmaatregelen;
- Ontwikkelen van scenario's t.a.v. de mogelijke wijze waarop de crisis zich ontwikkelt, incl. risico-analyse en koppelen van bestaande beheersmaatregelen en voorstellen van nieuwe beheersmaatregelen;
- Geven van gevraagde en ongevraagde adviezen aan het bestuur ter behandeling van de crisis;
- Uitzetten van acties naar eerstelijnscommissies en/of het bestuur;
- Vastlegging van en verantwoording afleggen over de onderbouwing voor de afgegeven adviezen.

1.2.7 Vastlegging en verantwoording

Het crisisteam legt minimaal de geformuleerde adviezen, inclusief de onderbouwing, vast. Gedurende het bestaan van het crisisteam rapporteert het crisisteam minstens elke bestuursvergadering en zo nodig frequenter. Het bestuur kan anders beslissen.

Deel C: Financieel crisisplan

1.1 Doel en kader van het financieel crisisplan

1.1.1 Elementen financieel crisisplan

In de Pensioenwet is verankerd dat een pensioenfonds beschikt over een vereist eigen vermogen en een minimaal vereist eigen vermogen. Indien en zolang het pensioenfonds niet voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen dient het pensioenfonds jaarlijks een herstelplan op te stellen en in te dienen bij DNB.

Op grond van de beleidsregel moet het financieel crisisplan de volgende elementen bevatten:

- Welke financiële situatie(s) bij het fonds duidt het fonds aan als (een) crisissituatie(s),
- Welke risico's kunnen tot een financiële crisis leiden,
- Bij welke dekkingsgraad kan het fonds zonder korten niet meer herstellen,
- Welke maatregelen staan ter beschikking om de dekkingsgraad te verhogen,
- In welke mate kunnen de maatregelen ingezet worden,
- Wat is het financiële effect van de maatregelen,
- Hoe wordt op evenwichtige wijze rekening gehouden met de belangen van de verschillende belanghebbenden,
- Hoe en wanneer wordt met belanghebbenden gecommuniceerd over het financieel crisisplan,
- Wat is het besluitvormingsproces als het financieel crisisplan moet worden uitgevoerd,
- Op welke wijze wordt het financieel crisisplan op actualiteit getoetst.

In de hoofdstukken 1.3 (deel A) en 1.1.2 tot en met 1.6 (deel C) komen bovenstaande elementen aan de orde.

1.1.2 Financiële crisissituatie

Van een dreigende financiële crisissituatie bij het fonds is sprake als het pensioenfonds in een dekkingstekort terechtkomt. Dit is het geval als het eigen vermogen van het pensioenfonds lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen.

Er is sprake van een financiële crisis als de dekkingsgraad onder de kritieke ondergrens van de dekkingsgraad terechtkomt. De kritieke ondergrens van de dekkingsgraad is het maximum van:

- De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds nog net in staat is om toe te groeien naar de minimaal vereiste dekkingsgraad, uitgaande van de termijn waarbinnen het pensioenfonds tot korting zou moeten overgaan in verband met de eis ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen. Deze termijn is afhankelijk van de achterliggende periode waarin het pensioenfonds zich in dekkingstekort bevindt.
- De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds naar verwachting nog net voldoende herstelkracht heeft om toe te groeien naar de vereiste dekkingsgraad in de maximale hersteltermijn van 10 jaar.

Met andere woorden, de kritieke dekkingsgraad is de dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds er zonder korten naar verwachting niet meer uit kan komen zonder maatregelen te treffen die verder gaan dan de maatregelen die vastliggen in het premie-, toeslag- en beleggingsbeleid.

Het financieel crisisplan richt zich dus op een situatie van dekkingstekort. Structurele bewegingen zoals langer leven en daling van de rente maken geen onderdeel uit van dit beleid. Evenmin is een snelle daling van de dekkingsgraad die niet leidt tot een tekortsituatie bij het fonds onderdeel van het beleid.

In de volgende situatie moeten de nominale pensioenen gekort worden:

- De beleidsdekkingsgraad is bij het jaarlijkse vaststellingsmoment zesmaal jaarlijks opeenvolgend lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en ook de actuele dekkingsgraad is op het laatste vaststellingsmoment lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.
- Het pensioenfonds heeft naar verwachting onvoldoende herstelkracht om binnen de hersteltermijn toe te groeien naar het vereist eigen vermogen. Het pensioenfonds gaat uit van de maximale hersteltermijn van 10 jaar. DNB kan bepalen dat voor het herstelplan een kortere termijn geldt. Jaarlijks wordt het herstelplan geactualiseerd, waarbij weer wordt uitgegaan van de gekozen hersteltermijn.

Het financieel crisisplan beperkt zich dus tot de vraag wat het bestuur gaat doen als de herstelkracht van het huidige beleidskader niet voldoende is.

Beschrijving risico's die tot een financiële crisis kunnen leiden

Het is op voorhand onmogelijk om aan te geven welke specifieke omstandigheden tot een financiële crisis kunnen leiden. De dekkingsgraad kan tot onder de kritieke ondergrens dalen bij (een combinatie van) onderstaande risico's:

- Een waardedaling van de aandelen. Gegeven het conservatieve beleggingsbeleid en het daaruit volgende aandelenbelang van 30% van de portefeuille is dit een beperkt risico voor het pensioenfonds. Binnen de aandelen belegt het pensioenfonds in een indexfonds met wereldwijde aandelen. Hierdoor is binnen de aandelen het marktrisico het dominante risico.
- Het pensioenfonds heeft het renterisico van de pensioenverplichtingen afgedekt volgens een dynamische staffel o.b.v. dekkingsgraad en (20-jaars) rente. De minimale afdekking is 50% (op marktwaarde) en geldt bij een rente van 0,5% of lager, ongeacht de dekkingsgraad. De maximale renteafdekking van 90% geldt bij een rente van 3,0% of hoger en een dekkingsgraad van 90% of lager. Sinds 1 september 2019 is de renteafdekking 50%.
- De wijze waarop het renterisico wordt afgedekt, kan tot een daling van de dekkingsgraad leiden. Dit kan komen door het curverisico. Daarnaast vindt de afdekking gedeeltelijk plaats door middel van obligaties waarvan de rente zich anders kan ontwikkelen dan de rekenrente voor de pensioenverplichtingen.
- Het pensioenfonds belegt gedeeltelijk in bedrijfsobligaties. Als de credit spread op deze obligaties toeneemt, zullen deze obligaties in waarde dalen.

- Het pensioenfonds houdt bij de waardering van de pensioenverplichtingen rekening met de verwachte toename van de levensverwachting. Als de levensverwachting sterker toeneemt dan verwacht, zullen de pensioenverplichtingen toenemen.
- Binnen de staatsobligaties wordt belegd in drie landen, Nederland, Frankrijk en Duitsland. Als de kredietwaardigheid van deze landen verslechtert, leidt dit tot een waardedaling van de betreffende staatsobligaties.
- Het risico bestaat dat de waarde van de beleggingen in vreemde valuta verslechtert doordat de wisselkoers van vreemde valuta verslechtert. Het valutarisico wordt voor de matching portefeuille volledig afgedekt; het valutarisico voor de returnportefeuille wordt vanaf 1 mei 2020 niet meer afgedekt.
- Wijzigingen in wet- en regelgeving. Indien bijvoorbeeld de voorgeschreven rentecurve of rentemethodiek (UFR-methode) wijzigt (voor het contant maken van de pensioenverplichtingen), kan dit van invloed zijn op de actuele dekkingsgraad van het fonds of op de kritieke ondergrens. Daarnaast kunnen wijzigingen in wet- en regelgeving rondom herstelplannen en kortingsmaatregelen van invloed zijn op de hoogte van de kritieke ondergrens.

Ook bestaat het risico dat de verplichtstelling komt te vervallen. In dat geval hebben de aangesloten ondernemingen de mogelijkheid om de pensioenregeling elders onder te brengen. Als er in een dergelijke situatie sprake is van dekkingstekort kan het pensioenfonds op grond van de Pensioenwet door DNB verplicht worden om de pensioenverplichtingen over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder waarvoor een korting van het pensioen nodig is.

1.1.3 Kritieke dekkingsgraad

De hoogte van de kritieke ondergrens van de dekkingsgraad is onder andere afhankelijk van de hoogte van de marktrente, het verwachte beleggingsrendement, de gekozen hersteltermijn en de termijn waarbinnen het pensioenfonds tot korting zou moeten overgaan in verband met de eis ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen.

De cijfermatige uitwerking van de kritieke ondergrens naar de rentetermijnstructuur (inclusief UFR) per 31 december 2020 is onderstaand opgenomen. De hoogte van de kritieke ondergrens is met name afhankelijk van het verwachte beleggingsrendement. Uitgangspunt is het maximaal in aanmerking te nemen beleggingsrendement volgens het Advies Commissie Parameters d.d. 6 juni 2019. Deze maximale rendementen zijn van toepassing vanaf het herstelplan voor 2020.

De berekeningen zijn ook uitgevoerd voor de situaties waarin de rentetermijnstructuur één procentpunt lager respectievelijk hoger ligt.

Bij de bepaling van de kritieke ondergrens is rekening gehouden met de maatregelen die vastliggen in het premie-, toeslag- en beleggingsbeleid.

Zoals eerder aangegeven, is de kritieke ondergrens van de dekkingsgraad het maximum van 1 en 2 zoals hieronder nader uitgewerkt:

1. De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds nog net in staat is om toe te groeien naar de minimaal vereiste dekkingsgraad, uitgaande van de termijn waarbinnen het pensioenfonds tot korting zou moeten overgaan in verband met de eis ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen. Deze termijn is afhankelijk van de achterliggende periode waarin het pensioenfonds zich in dekkingstekort bevindt.

Kritieke pad actuele dekkingsgraad (MVEV-korting)

	<i>RTS 31-12-2020</i>	<i>RTS 31-12-2020 minus 1%-punt</i>	<i>RTS 31-12-2020 plus 1%-punt</i>
Kritieke ondergrens bij resterende termijn			
3 jaar	97%	97%	96%
2 jaar	99%	99%	99%
1 jaar	102%	101%	102%

Het eerste evaluatiemoment waarop de beleidsdekkingsgraad onder het minimaal vereist niveau lag is 31 december 2019. Ook per 31 december 2020 was de beleidsdekkingsgraad lager dan de minimaal vereist dekkingsgraad. Dat betekent dat, als de beleidsdekkingsgraad per jaareinde 2021 nog steeds lager is dan minimaal vereist, er per einde 2021 sprake is van een resterende termijn van 3 jaren. De kritieke ondergrens bij een resterende termijn van 3 jaar bedraagt 97%. Dit houdt in dat als per einde 2021 de beleidsdekkingsgraad van het fonds wederom onder de minimaal vereiste dekkingsgraad (van 104,5%) ligt én de actuele dekkingsgraad is op dat moment tevens lager dan 97%, dan is de verwachting dat de actuele dekkingsgraad van het fonds op het 6e evaluatiemoment (31 december 2024) nog steeds lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. In dat geval is de verwachting dat op het 6e evaluatiemoment (31 december 2024) een MVEV-korting dient te worden doorgevoerd (echter dat wordt pas bepaald op basis van de feitelijke situatie op het 6^e evaluatiemoment). Deze korting is onvoorwaardelijk, maar mag wel worden gespreid.

2. De actuele dekkinggraad waarbij het pensioenfonds naar verwachting nog net voldoende herstelkracht heeft om toe te groeien naar de vereiste dekkinggraad in de maximale hersteltermijn van 10 jaar.

Kritieke dekkinggraad (herstelplankorting)

	<i>RTS 31-12-2020</i>	<i>RTS 31-12-2020 minus 1%-punt</i>	<i>RTS 31-12-2020 plus 1%-punt</i>
Kritieke ondergrens bij resterende termijn			
10 jaar	88%	86%	90%

Het bovenstaande houdt in dat als de actuele dekkinggraad per einde 2021 lager is dan 88%, er naar verwachting geen tijdig herstel tot het VEV plaatsvindt binnen 10 jaren. In dat geval dient per 31 december 2021 een herstelplankorting te worden doorgevoerd (die mag worden gespreid, en waarvan een deel onvoorwaardelijk en een deel voorwaardelijk is).

Hoewel intuïtief wellicht zou worden verwacht dat bij een dalende rente de kritieke dekkinggraad toeneemt, is juist sprake van een afname (omdat het verwachte overrendement op basis van de maximale parameters dan toeneemt).

1.1.4 Richtlijn

De in dit financieel crisisplan opgenomen beleid is een richtlijn. Het bestuur heeft de ruimte om van dit beleid af te wijken. Concrete maatregelen zal het bestuur altijd afstemmen op de situatie van dat moment.

1.2 Maatregelen

Hieronder zijn de maatregelen weergegeven die het bestuur effectief kan inzetten om de dekkinggraad te verhogen of om te voorkomen dat een dekkinggraad verder wegzakt richting een kritieke grens. Van onvoldoende herstel is sprake als de dekkinggraad, in een situatie van dekkingstekort, onder de kritieke ondergrens geraakt. Maatregelen zijn dus niet nodig als het beoogde herstel met het huidige beleidskader binnen het tijdspad van het herstelplan wordt gehaald. Voor zover mogelijk wordt bij iedere maatregel ingegaan in welke mate de maatregel ingezet kan worden en wat de herstelkracht is van de maatregel.

Aan de maatregelen heeft het bestuur een prioritering aangebracht. De hierna gehanteerde volgorde van de maatregelen is in beginsel ook de volgorde van het inzetten van de maatregelen. Het bestuur heeft de mogelijkheid hiervan af te wijken.

1.2.1 Maatregel 1: geen toeslagverlening

De toeslagverlening aan actieven en inactieven wordt in gelijke mate uit het beleggingsrendement gefinancierd. De maximaal toe te kennen toeslag is gebonden aan de regels van toekomstbestendig indexeren. Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% vindt sowieso geen toeslagverlening plaats. Door de toeslagverlening te beperken is de herstelkracht van het pensioenfonds groter.

Deze maatregel raakt de actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, waarbij de laatste groep het verlies aan koopkracht direct voelt. Voor actieve en gewezen deelnemers bestaat immers nog de mogelijkheid dat de gemiste toeslag in de toekomst wordt gecompenseerd. Tegelijkertijd hebben zij ook een grotere kans dat er in de toekomst weer geen toeslagen worden verleend.

Daarnaast wordt indien mogelijk een aanvullende toeslagverlening aan actieven gefinancierd uit de premie/toeslag-reserve. Als het fonds vanwege de financiële positie een korting moet gaan doorvoeren als bedoeld in artikel 134 van de PW, dan is het pensioenfonds verplicht om eerst de aanwezige premie/toeslag-reserve aan te spreken om de korting te verlagen of te voorkomen.

Deze maatregel raakt de actieve deelnemers. Door het toevoegen van de premie/toeslag-reserve aan het eigen vermogen van het fonds wordt de mogelijkheid op toekomstige toeslagen verlaagd en heeft dit ook een verlagend effect op het verwachte te financieren opbouwpercentage. Indien na het nemen van deze maatregel nog overige maatregelen (premieverhoging en/of korten van aanspraken) dienen te worden genomen, zal het pensioenfonds het effect van het wegvallen van de premie/toeslag-reserve meewegen. Hierdoor worden immers alleen de actieve deelnemers getroffen.

Tijdens een crisis is toeslagverlening geen effectief stuurmiddel, in zoverre dat de inzet hiervan niet zorgt voor een verbetering van de dekkingsgraad. Dit stuurmiddel is immers al ingezet in de aanloop naar de crisissituatie (bij de bepaling van de kritieke ondergrens wordt er al rekening mee gehouden dat geen toeslagverlening plaatsvindt).

1.2.2 Maatregel 2: premieverhoging

Het bestuur heeft de mogelijkheid om de premie te verhogen tot het premiumaximum (25,7% van de pensioengrondslag), voor zover de premie nog niet op dit niveau ligt. Het effect van deze premieverhoging op de dekkingsgraad is gering. In 2017 is het premiumaximum reeds behaald.

Het verhogen van de pensioenpremie boven het premiumaximum is geen autonome bevoegdheid van het bestuur. Het verhogen van de premie behoeft altijd overleg met cao-partijen. Desalniettemin heeft het bestuur gekeken naar de inzetbaarheid en financiële effecten van een premieverhoging, zodat dit indien noodzakelijk aan cao-partijen kan worden voorgelegd. De premieverhoging heeft derhalve een voorwaardelijk karakter en kan alleen na overeenstemming tussen het bestuur en cao-partijen worden ingezet.

Zoals gezegd, behoeft een premieverhoging overleg met cao-partijen alvorens deze kan worden ingezet. Als daarvan sprake is, zal ook worden gezien hoe de premieverhoging zich verhoudt tot de evenwichtige afweging van belangen. Immers, bij een premieverhoging worden alleen de groep van actieve deelnemers en de werkgevers geraakt en niet de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Dan zal tevens, mede in het licht van de proportionaliteit, gezien worden wat de herstelkracht is van de premieopslag. Om op korte termijn een wezenlijke bijdrage aan het herstel te leveren is een flinke premiestijging nodig. Indien de feitelijke premie met circa 3,2%-punt stijgt (zonder dat daarbij ook het opbouwpercentage wordt mee verhoogd), dan leidt dit tot een verbetering van de dekkingsgraad met 0,5%-punt op jaarbasis. De herstelkracht op korte termijn is derhalve klein.

Indien de premieverhoging als maatregel verder wordt uitgewerkt, dan dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan het vaststellen van een maximering van de verhoging en aan het maken van afspraken over de momenten van starten en vervallen van de verhoging. Dit maakt communicatie hierover makkelijker en voorkomt dat iedere keer heronderhandeld dient te worden.

1.2.3 Maatregel 3: versoberen pensioenregeling

Het bestuur heeft zich ook gebogen over het versoberen van de pensioenregeling als mogelijke maatregel. Daarbij wordt het niveau van de huidige doorsneepremie gehandhaafd en de reguliere opbouw naar de toekomst (tijdelijk) verlaagd. Hierdoor wordt er meer premie betaald dan benodigd is. Het meerdere wordt gebruikt om de dekkingsgraad te verhogen.

Het wijzigen van de pensioenregeling dient altijd door cao-partijen te gebeuren. Hoewel het niet binnen de bevoegdheden van het bestuur van het pensioenfonds ligt om deze pensioenregeling te versoberen, heeft het bestuur desalniettemin naar de inzetbaarheid en de financiële effecten gekeken van deze maatregel. Indien het versoberen van de pensioenregeling als maatregel verder wordt uitgewerkt, dan dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan het moment van starten en eventueel eindigen van de maatregel.

Mogelijkheden om de pensioenregeling (tijdelijk) te versoberen zijn het verlagen van het opbouwpercentage, het beperken van de partnerpensioendekking, het aanpassen van het maximum salaris waarover pensioen kan worden opgebouwd en het aanpassen van de franchise.

Indien het opbouwpercentage zou worden verlaagd met circa 0,17%-punt bij een gelijkblijvende doorsneepremie, levert dit een positief dekkingsgraadeffect op van 0,5%-punt. Dit effect is bepaald op basis van de rentestand per 31 december 2020.

Deze maatregel treft alleen de actieve deelnemers. Indien deze maatregel wordt ingezet, zal het bestuur beoordelen hoe het versoberen van de pensioenregeling zich verhoudt tot de evenwichtige afweging van belangen. Indien na het nemen van deze maatregel nog overige maatregelen moeten worden toegepast, bijvoorbeeld korten, zal het effect van de versobering van de pensioenregeling worden meegewogen.

1.2.4 Maatregel 4: aanpassen beleggingsbeleid

Het bestuur heeft ook gekeken naar het aanpassen van het beleggingsbeleid als maatregel om de dekkingsgraad te verhogen. Het bestuur heeft geconstateerd dat er in een herstelsituatie geen toegestane maatregelen zijn op basis van het beleggingsbeleid die het herstel bevorderen, omdat het risicobudget in een tekortsituatie in beginsel niet mag worden vergroot.

1.2.5 Maatregel 5: gewogen korten

Het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten is de ultieme noodmaatregel die verbonden is aan strikte regelgeving uit de Pensioenwet en die alleen in uiterste gevallen mag worden ingezet. De herstelkracht van korten is substantieel en kan alleen worden ingezet om ten minste de kritieke ondergrens te bereiken. Bij korten kan onderscheid gemaakt worden tussen uniform en gewogen korten. Bij uniform korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten worden deze met een gelijk percentage verminderd. Daarmee worden actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden in gelijke mate geraakt. Hierbij wordt echter geen rekening gehouden met de andere maatregelen die in een situatie van crisis genomen kunnen worden. Het fonds beschouwt dit, vanuit evenwichtige belangenbehartiging, niet in alle gevallen als de juiste keuze en zal daarom bij korten een gewogen korting in overweging nemen. Bij het bepalen van het kortingspercentage zal rekening worden gehouden met de andere maatregelen die het bestuur in een crisissituatie moet nemen.

De andere mogelijke maatregelen (premie/toeslag-reserve inzetten, premieverhoging en versoberen pensioenregeling) hebben alleen gevolgen voor de actieve deelnemers. Bij het bepalen van het kortingspercentage zal het bestuur deze gevolgen meewegen.

Het effect van gewogen korten pakt voor de verschillende groepen anders uit. Pensioengerechtigden merken een korting direct door koopkrachtverlies. Voor actieve en gewezen deelnemers wordt het koopkrachtverlies uitgesteld en bestaat de mogelijkheid dat de korting ongedaan wordt gemaakt voordat het pensioen in gaat.

Het bestuur kan in enig jaar besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten procentueel te korten. Er wordt niet meer gekort dan strikt nodig om voldoende te kunnen herstellen. De korting wordt geëffectueerd op het moment dat het bestuur besluit dat het noodzakelijk is, met inachtneming van alle wettelijke bepalingen.

In beginsel wordt de korting uitgesmeerd over de maximaal mogelijke termijn, waarbij de korting elk jaar gelijk is. Op basis van kosten-, communicatie- en evenwichtigheidsoverwegingen zal worden bezien of het beter is om een kortere kortingsperiode te kiezen, dan wel de korting in één keer toe te passen.

Indien er op basis van het crisisplan en de kritieke grenzen naar verwachting een korting dreigt uit hoofde van de 'maatregel MVEV', dan is het mogelijk dat de kortingsmaatregel pas (naar verwachting) een aantal jaren later dient te worden geëffectueerd (namelijk pas op het 6e evaluatiemoment).

Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen

KvK 41151419

www.bpffoodservice.nl

AZL N.V. verzorgt de administratie:

Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen

T 088 - 116 2000

E info@bpffoodservice.nl

In onderstaande tabel zijn de kortingspercentages opgenomen die naar verwachting ongeveer nodig zijn om een verbetering van de dekkinggraad met 1%-punt te bewerkstelligen. Hierbij is geen rekening gehouden met de andere maatregelen.

**Benodigde korting t.b.v. 1%-punt dekkingsgraadverbetering
(o.b.v. geschatte situatie per 31 december 2020)**

	Actieven	Slapers	Pensioen- gerechtigden
<i>Korten pensioenen actieven</i>	2,1%		
<i>Korten pensioenen slapers</i>		2,6%	
<i>Korten pensioenen pensioengerechtigden</i>			5,4%
<i>Korten pensioenen inactieven</i>		1,8%	1,8%
<i>Korten pensioenen actieven en slapers</i>	1,2%	1,2%	
<i>Korten alle pensioenen</i>	1,0%	1,0%	1,0%

1.3 Mate van inzetbaarheid van maatregelen

Het bestuur kan de in de vorige paragraaf opgesomde maatregelen inzetten.

In onderstaande tabel is per maatregel een verwijzing opgenomen naar de documenten van het fonds en wordt de inzet en prioritering aangegeven.

Maatregel	Abtn	Uitvoeringsreglement	Pensioenreglement	Inzet en prioriteit
Geen toeslagverlening	Art. 7.5, 7.8 en bijlage B2	Art. 7.1 en 8.2	Art. 5.1	1
Premie-opslag	Art. 7.4 en 7.8	Art. 2.1 en 8.2	Art. 9.1 en 9.2	2
Versoberen pensioenregeling	Art. 7.4 en 7.8	Art. 8.2	Art. 9.2	3
Aanpassen beleggingsbeleid	Art. 7.8	Art. 8.2		4
Gewogen korten	Art. 7.6, 7.8 en bijlage B2	Art. 8.2	Art. 5.2	5

1.4 Toetsing maatregelen aan evenwichtige belangenafweging

In artikel 105, lid 2 van de Pensioenwet is opgenomen dat het bestuur bij het bepalen van het beleid op evenwichtige wijze rekening moet houden met de belangen van alle bij het fonds betrokken groepen. Dit geldt ook voor het financieel crisisplan. Aspecten die hierbij van belang zijn:

- Op welke groepen heeft een maatregel impact en in welke mate?
- Is er voldoende evenwicht tussen de gevolgen en de herstelkracht van een maatregel?
- Hoe een maatregel ongedaan te maken als er weer sprake is van herstel?
- Wat zijn de effecten van een maatregel op de solidariteit?

Het bestuur heeft bij het opstellen van het financieel crisisplan rekening gehouden met bovenstaande aspecten. In het hiernavolgende wordt hier nader op ingegaan.

Voor het antwoord op de vraag of er evenwicht is tussen de impact van de maatregelen en de herstelkracht is eerst van belang vast te stellen welke maatregelen effectief ingezet kunnen worden.

Zoals eerder gezegd biedt het toeslagbeleid geen toegevoegde waarde omdat het fonds in een situatie van dekkings- en reservetekort geen toeslagen verleent. Het toevoegen van de premie/toeslag-reserve aan het eigen vermogen heeft wel een positief effect op het herstel. Daarnaast heeft het bestuur van Bpf Foodservice geconstateerd dat er in beginsel in een herstelsituatie geen toegestane maatregelen zijn op basis van het beleggingsbeleid die het herstel bevorderen. Gelet hierop heeft het bestuur besloten ook het aanpassen van het beleggingsbeleid niet aan te merken als maatregel.

Het toevoegen van de premie/toeslag-reserve aan het eigen vermogen, het verhogen van de premie, het versoberen van de pensioenregeling en het gewogen korten blijven dan als maatregelen over die het fonds kan nemen in geval van een crisissituatie.

Het effect van toevoegen van de premie-toeslagreserve aan het eigen vermogen op de herstelkracht is afhankelijk van de hoogte van deze reserve. Indien de toetspremie gedurende langere tijd lager is geweest dan de feitelijke premie kan de hoogte van de reserve en dus het effect op de herstelkracht oplopen. Indien echter een lage rentestand en/of een sterke stijging van de levensverwachting ten grondslag ligt aan de crisissituatie, is de toetspremie naar verwachting al hoger dan de feitelijke premie en zal de premie/toeslag-reserve naar verwachting al zijn gebruikt voor de premie-egalitatie. Ongeacht de hoogte van de premie/toeslag-reserve treft deze maatregel alleen de actieve deelnemers.

Een premieverhoging heeft over het algemeen op korte termijn beperkte herstelkracht, maar kan wel een substantiële impact op actieven hebben. Een verhoging van de feitelijke premie met 3,2%-punt leidt slechts tot een herstel van de dekkingsgraad met 0,5%-punt per jaar. Een premieopslag is echter te rechtvaardigen vanuit de gedachte dat alle stakeholders moeten bijdragen aan het herstel (bij premieopslag zijn dat de actieven en werkgever) en korten pas het uiterste redmiddel is.

Het versoberen van de pensioenregeling kan op meerdere manieren plaatsvinden en kan in mate van inzet variëren. Een verlaging van het opbouwpercentage in de pensioenregeling met 0,17%-punt heeft een effect op de dekkingsgraad van 0,5%-punt per jaar. Afhankelijk van de mate van inzet van deze maatregel kan gesteld worden dat dit over het algemeen tot een beperkte herstelkracht leidt. Deze maatregel treft alleen de actieve deelnemers.

Korten heeft grote herstelkracht. Met de gewogen kortingsmaatregel worden actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden zoveel mogelijk in gelijke mate geraakt, door bij het vaststellen van de hoogte van de korting rekening te houden met de overige genomen maatregelen: laten wegvallen premie/toeslag-reserve, premieverhoging en het versoberen van de pensioenregeling. De maatregel premieverhoging raakt immers alleen de werkgever en de actieven. De maatregelen: wegvallen van de premie/toeslag-reserve en het versoberen van de pensioenregeling treffen alleen de actieve deelnemers. Door het effect van deze maatregelen mee te wegen wordt er enige bescherming gegeven aan de actieven. De werkgever, de actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden worden dan uiteindelijk zoveel mogelijk in dezelfde mate geraakt.

Gelet op het gehele pakket aan maatregelen en de prioritering van de maatregelen kan de conclusie worden getrokken dat het beleid bij dekkingstekort voldoende evenwichtig is. In onderstaande tabel is schematisch weergegeven voor welke groep belanghebbenden een bepaalde maatregel gevolgen heeft.

Impactanalyse				
	Actieven	Slapers	Pensioengerechtigden	Werkgever
Premie	X			X
Toeslagen uit eigen vermogen	X	X	X	
Toeslagen uit premie/toeslagreserve	X			
Versoberen pensioenregeling	X			
Verlagen*	X	X	X	

* Afhankelijk van de wijze van invulling.

Bij de afweging voor het bepalen van de daadwerkelijk in te zetten maatregelen in geval van een crisis, zal het bestuur op evenwichtige wijze rekening houden met de belangen van alle bij het fonds betrokken deelnemers. Hierbij zullen de volgende criteria gebruikt worden:

- effectiviteit: wat is het effect op de dekkingsgraad?
- proportionaliteit: weegt het effect op tegen de impact op de verschillende doelgroepen?
- solidariteit: zijn de bijdragen van de verschillende belanghebbenden met elkaar in evenwicht?
- continuïteit: zijn de maatregelen verstandig met het oog op voorzienbare toekomstige ontwikkelingen?

De maatregelen worden dan langs deze criteria gelegd. Bij de beschrijving van de verschillende maatregelen wordt reeds op deze criteria ingegaan. Hiervoor wordt onderstaand sjabloon gebruikt.

Maatregel	Effectiviteit	Proportionaliteit	Solidariteit	Continuïteit
Premieverhoging	Beperkt effect op dekkingsgraad: Verhoging van de premie met 3,2%-punt leidt tot verbetering	Effect weegt deels op tegen grote impact op werkgever en actieven : kosten werkgevers	Beperkt: Alleen bijdragen werkgevers en actieven aan herstel.	Beperkt: In verband met verwachte toename levensverwachting wordt sowieso

	van dekkinggraad met 0,5%-punt per jaar → beperkte herstelkracht.	stijgen en besteedbaar inkomen actieven wordt lager. Maatregel heeft direct impact. Geen impact op inactieven.		premiestijging voorzien
Toevoegen premie-toeslag/reserve aan eigen vermogen	Beperkt effect op dekkinggraad: effect afhankelijk van hoogte reserve. Aannemelijk dat in aanloop naar crisis reserve al is ingezet voor premie-egalitatie	Alleen impact op actieve deelnemers voor toekomstige premie-egalitatie en toeslag-verlening.	Beperkt: Alleen bijdrage actieven.	Beperkt: Verwachting is dat premie/toeslag-reserve ingezet wordt voor premie-egalitatie in aanloop naar crisis.
Versoberen pensioenregeling	Beperkt effect op dekkinggraad: Verlaging opbouw-percentage met 0,17%-punt leidt tot verbetering dekkinggraad met 0,5%-punt per jaar → beperkte herstelkracht	Alleen impact op actieve deelnemers voor toekomstige opbouw. Maatregel heeft 'voelbaar' effect op moment van ingang pensioen.	Beperkt: Alleen bijdrage actieven, te rechtvaardigen vanuit de gedachte dat alle stakeholders moeten bijdragen en kosten pensioenopbouw gestegen zijn (bijv. door stijging levensverwachting)	Beperkt: Gezien de maximum premiehoogte en de verwachte stijging van de levensverwachting is de verwachting dat de pensioenregeling in de toekomst verder wordt versoberd(bij gelijk blijvende premie)
Korten	Substantieel effect op dekkinggraad: Het korten van alle pensioenen met 1% leidt tot eenmalige verbetering van	Effect weegt op tegen impact voor alle deelnemers , de mate waarin is afhankelijk van de exacte invulling.	Ja: Bijdrage van alle stakeholders. Bij de invulling wordt rekening gehouden met de overig te nemen	Maatschappelijk moeilijk aanvaardbaar.

	dekkingsgraad met 1%. Zie hoofdstuk 3 voor de percentages. Bij gewogen korten herstelkracht is substantieel.	Maatregel direct 'voelbaar' voor gepensioneerden, voor overige deelnemers op moment van ingang pensioen.	maatregelen (gewogen korten), zo wordt enige bescherming gegeven aan actieven.	
--	--	--	--	--

1.5 Communicatie over genomen maatregelen

In dit hoofdstuk staat de communicatie van het financieel crisisplan. Dit maakt onderdeel uit van het communicatieplan van het fonds. De daarin vastgelegde uitgangspunten zoals duidelijke en begrijpelijke communicatie vormen ook de basis voor de communicatie omtrent het beleid bij dekkingsstekort.

1.5.1 Doelgroepen

De primaire doelgroepen zijn de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de aangesloten werkgevers. De communicatie richt zich op deze vier doelgroepen. Hierna te noemen 'de belanghebbenden'.

1.5.2 Doelstellingen

De belanghebbenden tijdig, duidelijk en begrijpelijk informeren over de crisissituatie, de maatregelen, het waarom van de maatregelen en de gevolgen ervan voor de belanghebbenden.

Tijdig informeren

Zodra het financieel crisisplan definitief is, informeert het fonds de belanghebbenden over het, voor een deel gewijzigde, beleid (communicatiefase 1).

Op het moment dat het fonds constateert dat het zich in een crisissituatie bevindt, dan start communicatiefase 2: de belanghebbenden worden proactief over de crisissituatie en het proces geïnformeerd. Zodra de besluitvorming over de te nemen maatregelen heeft plaatsgevonden, informeert het fonds de belanghebbenden binnen een week over de maatregelen (communicatiefase 3). Het fonds bereidt proactief de communicatie voor om de communicatie tijdig te kunnen realiseren.

Daarna blijft het fonds de belanghebbenden regelmatig informeren over de ontwikkeling van de financiële situatie van het fonds (communicatiefase 4).

1.5.3 Centrale boodschap

"Het gaat al een tijd slecht met de economie. Alle financiële instellingen hebben daar last van, ook pensioenfonds. Ook de financiële situatie van Bpf Foodservice herstelt niet zoals verwacht. Dit komt met name door de lage rente. Het is belangrijk dat de financiële situatie wel verbetert, voor behoud van een pensioenregeling zoals we die nu kennen. Daarvoor zijn maatregelen nodig. Daarbij vindt het bestuur het belangrijk dat alle generaties een bijdrage leveren. Ook van u vragen we een bijdrage."

Het hiervoor genoemde is de centrale hoofdboodschap op het moment dat het bestuur besluit tot aanvullende herstelmaatregelen. Op het moment dat zich een crisissituatie voordoet wordt de boodschap tegen het licht gehouden in relatie tot de actuele situatie. Want dat kan vragen om aanpassingen en/of verdere detaillering.

1.5.4 Communicatiemiddelen

Het fonds beschikt over een set aan communicatiemiddelen.

Huidige middelen voor alle belanghebbenden:

- Helpdesk
- Website
- Brief
- Pensioenoverzicht (UPO)

Huidige middelen alleen voor deelnemers:

- Pensioenkrant

Huidige middelen alleen voor gepensioneerden:

- Nieuwsbrief

Huidige middelen alleen voor aangesloten werkgevers:

- Digitale nieuwsbrief
- Jaarlijkse werkgeversbijeenkomsten

Het medium en de boodschap moeten in evenwicht zijn. Bijvoorbeeld een brief aan alle belanghebbenden is een formeel en redelijk zwaar instrument. Dat zet het fonds alleen in als de boodschap eveneens redelijk formeel en zwaar is, hetgeen in het geval van onvoldoende herstel zo is. Zeker op het moment dat er sprake is van korten op pensioenaanspraken en pensioenrechten.

1.5.5 Communicatie en inzet middelen

Bij onvoldoende herstel zijn diverse scenario's / combinaties van maatregelen mogelijk en iedere maatregel heeft betrekking op bepaalde doelgroepen. Het fonds kiest ervoor om alle belanghebbenden gelijktijdig met dezelfde boodschap, op dezelfde wijze en op hetzelfde moment te informeren. Dit doet het fonds onder andere om alle belanghebbenden te laten zien dat iedere groep een steentje bijdraagt en dat de pijn evenwichtig is verdeeld.

De maatregel korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten is voor belanghebbenden zeer ingrijpend. Het vraagt extra communicatie-inspanningen om de belanghebbenden goed te informeren. Het fonds kan in een dergelijke situatie ervoor kiezen andere dan bovengenoemde communicatiemiddelen te gebruiken. Bijvoorbeeld een bijeenkomst. Bijeenkomsten bieden de mogelijkheid de dialoog met de belanghebbenden aan te gaan en geven de ruimte voor het stellen van vragen. Ook zou het fonds in overleg kunnen gaan met de aangesloten werkgevers om bijvoorbeeld een bijlage bij de salarisspecificatie te voegen.

Het pensioenoverzicht is ieder jaar het belangrijkste communicatiemiddel. De effecten van de maatregel korten komt terug in het pensioenoverzicht. Op het moment dat sprake is van deze maatregel wil het fonds het eerstvolgende pensioenoverzicht waarin die effecten zichtbaar zijn, zo snel als dat de administratie dat mogelijk maakt, verstrekken aan de belanghebbenden. Met in de voorloopbrief uitleg daarover.

In bijlage A is een gedetailleerd overzicht van de communicatiefasen, de inhoud van de communicatie, de boodschap per fase en de inzet van de middelen opgenomen.

1.5.6 Media

Het fonds informeert de belanghebbenden binnen een week nadat besluitvorming over de maatregelen heeft plaatsgevonden. Zodat ze informatie niet via andere kanalen, zoals de media, kunnen vernemen. Zeker op het moment dat er sprake is van korten. Want als belanghebbenden die informatie via de media vernemen kan hun vertrouwen worden geschaad.

Verder hanteert het fonds in de communicatie een passief mediabeleid. Het bestuur van het fonds wijst de voorzitters aan als woordvoerders, die indien nodig een mediatraining krijgt. Anderen, zoals de overige bestuursleden en de medewerkers van de uitvoeringsorganisatie, zeggen niets en verwijzen journalisten naar de woordvoerders. Het bestuur van het fonds bereidt proactief ook een passief persstatement voor. Zo kunnen vragen goed beantwoord worden, zonder dat het fonds zelf de pers opzoekt. Indien zich een incident voordoet, zal de uitvoeringsorganisatie eerst met de voorzitter(s) schakelen en daarna met de communicatiecommissie. Als er voldoende tijd beschikbaar is wordt een conference call met de voorzitters, de communicatiecommissie en AZL georganiseerd.

1.5.7 Planmatige aanpak

Zodra sprake is van onvoldoende herstel en dit plan in werking treedt, wordt een tijdelijk team geformeerd dat de lead heeft voor de uitvoering en eventuele bijsturing van de communicatie. Het team bestaat uit de voorzitters, de communicatiecommissie en een communicatieadviseur. Het team start met het tegen het licht houden van deze communicatie uitgangspunten in relatie tot de actuele situatie. Want dat kan vragen om aanpassingen en/of verdere detaillering. Ook maakt het team afspraken over het tijdspad gekoppeld aan de communicatiefasen. Het team houdt het bestuur op de hoogte.

1.5.8 Toetsing en evaluatie

Het fonds hecht aan duidelijke en begrijpelijke communicatie. De teksten van de brieven worden vooraf getoetst bij enkele belanghebbenden. De reacties worden secuur gevolgd en telkens getoetst op de noodzaak tot (re)actie. Tussentijds wordt het geheel aan communicatie geëvalueerd in samenhang met de vragen van deelnemers, website statistieken en andere beschikbare gegevens. Dit kan leiden tot tussentijdse aanpassingen in de communicatie. Achteraf wordt de totale communicatie geëvalueerd.

1.6 Besluitvormingsproces

Op grond van de statuten kunnen geldige bestuursbesluiten worden genomen, tenzij de statuten daaromtrent anders bepalen, in vergaderingen, waarin ten minste de helft van het aantal bestuurders aanwezig is en waarin ten minste één werkgevers- en één werknemersbestuurder aanwezig zijn. Dit besluitvormingsproces geldt ook voor een besluit tot toepassing van onderhavig beleidsplan.

Het bestuur komt binnen 1 week bijeen op initiatief van een van de bestuursleden of een van de adviseurs, maar in elk geval als blijkt dat de dekkingsgraad, die maandelijks wordt

vastgesteld, niet uitkomt boven de minimaal vereiste dekkinggraad óf in een situatie van dekkingstekort onder de kritieke grens¹ geraakt. De initiatiefnemer draagt zorg voor het informeren van de bestuursleden en adviseurs en organiseert een (extra) bestuursvergadering. Tijdens deze bestuursvergadering neemt het bestuur een besluit over de te nemen maatregelen zoals deze zijn vastgelegd in dit crisisplan, die zullen worden voorgelegd aan cao-partijen.

Het bestuur zal het voorstel van maatregelen binnen 1 week na de bestuursvergadering voorleggen aan cao-partijen. Daarbij zal aan cao-partijen worden gevraagd om binnen 4 weken te reageren op het voorstel van het bestuur. Als van cao-partijen binnen deze termijn van 4 weken geen reactie is vernomen, zal het bestuur haar eigen verantwoordelijkheid nemen en de maatregelen uitvoeren. Dit zal aan cao-partijen worden gemeld.

Onderstaand wordt per maatregel weergegeven welke partijen betrokken worden in het besluitvormingsproces en hoe de procesgang in grote lijnen verloopt. Tevens is per maatregel een bandbreedte weergegeven van de tijdsspanne die nodig zal zijn om tot zorgvuldige besluitvorming te komen.

Maatregel	Betrokken partijen	Beschrijving proces	Tijdslijn
Geen toeslagverlening	Bestuur		1-3 weken
Premieverhoging	Sociale partners/bestuur/verantwoordingsorgaan	Aanpassen premie in overleg met sociale partners na advies verantwoordingsorgaan	1-4 maanden
Versoberen pensioenregeling	Sociale partners/bestuur	Aanpassen regeling in overleg met sociale partners	1-3 maanden
Aanpassen beleggingsbeleid	Bestuur/balansmanagementcommissie	Aanpassen beleid op advies van de balansmanagementcommissie	1-5 weken
Gewogen korten	Bestuur	Korten aanspraken na afweging evenwichtigheid	1-3 maanden

¹ De kritieke grenzen zijn onderdeel van de dekkinggraadmonitor van het fonds, die maandelijks ter beschikking wordt gesteld. Hiermee vindt in ieder geval maandelijks monitoring plaats van de hoogte van de actuele dekkinggraad ten opzichte van de kritieke grenzen.

1.7 BIJLAGE A: Communicatie en inzet middelen per fase

Communicatiefase	Informereren over	Inzet middelen
Fase 1: definitief beleidsplan bij dekkingstekort	Het beleidsplan bij dekkingstekort	Website
Fase 2: onvoldoende herstel (voorafgaand aan de besluitvorming over de maatregelen)	Financiële situatie van het fonds Herstelpad vs. herstelplan Mogelijke maatregelen en de betekenis ervan voor de belanghebbenden De zwaarte van de maatregelen en de wegingen van het bestuur Procesinformatie	Pensioenkrant en pensioennieuwsbrief Digitale nieuwsbrief Website Q&A's helpdesk
Fase 3: besluitvorming over maatregelen (binnen een week na besluitvorming)	Financiële situatie Herstelpad vs. herstelplan De maatregelen en die genomen zijn, wat betekent dit voor u (doelgroepspecifiek) en het waarom van die besluitvorming Gevolgen van de maatregelen en in het bijzonder voor de hoogte van het pensioen Evenwichtige verdeling van de pijn over de doelgroepen Verwachtingen toekomst Gevolgen voor waardeoverdracht Procesinformatie	Brief naar alle belanghebbenden (in geval van korten uiterlijk een maand voordat de korting plaatsvindt)* Website Q&A's en instructie helpdesk Digitale nieuwsbrief OPTIONEEL Aanvullend in geval van korten: Werkgeversbijeenkomst Bijeenkomst deelnemers Extra informatie (op de voorloopbrief van het pensioenverzicht ** Optioneel: bijlage bij de salarisspecificatie
Fase 4: Regelmatige en structurele communicatie over de financiële situatie	Financiële situatie van het fonds Herstelpad vs. herstelplan	Website (maandelijkse update dekkingsgraad)

		Digitale werkgeversnieuwsbrief Pensioenkranten deelnemers en nieuwsbrief gepensioneerden
--	--	--

* Op het moment dat besloten wordt tot de maatregel korten dan is er sprake van korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Daarbij geldt de verplichting dat alle belanghebbenden minimaal een maand voor de korting schriftelijk geïnformeerd worden over het besluit tot vermindering van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten.

** Het fonds heeft een herstelplan. In het pensioenoverzicht, in de startbrief en in de stopbrief is daar, conform de informatieverplichtingen, informatie over opgenomen. Als het fonds maatregel korten neemt, dan heeft dat effect op de pensioenen. De uitleg daarover voegt het fonds, voor de belanghebbenden die het betreft, toe aan de informatie die al in het pensioenoverzicht staat.